

Cinkotā skārda jumti – vienkārši, izturīgi un ātri montējami

Cinkotā skārda jumtu segumi ir visvairāk izmantotie no visiem metāla jumtu segumiem. To nosaka daudzi faktori – gan krāsu un formu daudzveidība, gan to salīdzinošais lētums un ilgais mūžs. Tāpat būtiska priekšrocība ir metāla jumtu segumu vienkāršā un ātrā montāža.

Teksts: Austris Kalmiņš
Foto: SIA «Balex Metal», SIA «Tode»

Cinkotā skārda jumtu veidi

Visiem cinkotā skārda jumtu segumiem uzbūve ir līdzīga, atšķiras tikai to pārklājumi un profili. Pamatā ir tērauda loksne, kas virsmais tiek cinkota, lai pasargātu tēraudu no rūšēšanas. Cinka slānis nodrošina jumta seguma mūžu vismaz 50 gadus. Tad loksne tiek pārklāta ar pasivācijas kārtu, pēc tam krāsota ar grunts krāsu. Tā apakšējā daļā tiek nokrāsota ar aizsargkrāsu, bet virspusē pārklāta ar virsmas pārklājumu. Pārklājumi ir dažādi, pamatā tie ir uz polimēru bāzes veidoti. Polimēru pārklājumi dod papildu izturību jumta segumam, jo pasargā cinka slāni no ārējās vides iedarbības. Šādi apstrādātai tērauda loksnei mūžs sasniedz vismaz 70 gadus.

Bez aizsargājošās funkcijas polimēra slānis veic arī dekoratīvo funkciju, jo nodrošina jumta krāsu. Izvēle šajā jomā ir ļoti liela, krāsu gammas dažādiem jumta pārklājumiem ir plašas, vienīgi derētu neaizmirst – cik izturīgs ir konkrētais polimēru pārklājums, vai tam nav raksturīga tendence plaisāt, balēt. Tāpēc dažādi ražotāji dod saviem izstrādājumiem garantijas laiku, tikai nevajag to jaukt ar jumta

garantiju – tā ir tikai pārklājuma garantija, kas līdzinās dažādu krāsu garantijai. Taču pārklājumu pēc gadiem ir iespējams atjaunot, un pēc tam jumts izskatīsies gluži kā jauns.

Jumtu segumu pārklājumu veidi

Pārklājumu veidi ir dažādi, tie atšķiras pēc izmantotā materiāla, tā biežuma un izturības pret mehāniskiem bojājumiem, kā arī ilgmūžības.

Viens no visplašāk izmantojamajiem ir poliestera pārklājums. Tas ir spīdīgs, krāsu gamma plaša, turklāt šādi pārklāts jumta segums ir vislētākais no visiem pieejamajiem cinkotā skārda jumtiem. Tiesa, tas nav tik izturīgs pret skrāpējumiem, arī materiāls nav īpaši ilgmūžīgs – ražotāju dotās pārklājuma garantijas laiks ir vidēji 10–15 gadi. Toties poliestera pārklājumu ir vienkārši atjaunot. Var iegādāties speciālu krāsu, ar ko pārklāj skrāpējumu vietas, lai pasargātu jumtu no nelabvēlīgas iedarbības. Līdzīgi rīkojas, ja gadu gaitā krāsa ir izbalējusi vai pārklājumā izveidojušās plaisas. Pārklājuma atjaunošana nav arī dārga. Krāsa ir tieši tādā pašā tonī kā viss

jumta segums. Savukārt ar poliesteru pārklātas cinkotā skārda loksnes biežums ir 0,45 mm.

Otrs populārs jumta seguma pārklājums ir matētais poliesteris. Tā atšķirība – tas nav spīdīgs, saulē neatspīd, parasti polimēra slānis matētā poliestera pārklājumos ir arī nedaudz biežāks, kas nodrošina labāku izturību pret mehāniskiem bojājumiem (skrāpējumiem), bet citādi nekādu būtisku atšķirību nav, arī matētā poliestera loksnes biežums ir 0,45 mm.

Vēl ir «Pural» pārklājums, kas ir izturīgs pret koroziju, kā arī izturīgāks pret skrāpējumiem. To nodrošina krietni biežākais pārklājuma slānis. Uz tā rēķina nedaudz biežāka ir jumta seguma loksne – 0,5 mm. «Pural» ir viens no perspektīvākajiem pārklājumiem, jo tam visas materiāla kvalitāti un pielietojumu nosakošās īpašības (elastīgums, izturība pret skrāpējumiem, izmaksas, antikorozijas izturība un krāsas noturība) ir sabalansētas. Tas gan ir nedaudz dārgāks par parastajiem poliestera pārklājumiem, tomēr papildu izturība un ilgmūžība to atsvēr. Turklāt šis pārklājums ilgi paliek tīrs, tam neķeras klāt netīrumi, kas raksturīgs dažiem citiem.